

РЕШЕНИЕ

№ 2636

гр. София, 04.10.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ВЪЗЗ. II-В СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и осми септември през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Анелия Маркова

Членове: Пепа Маринова-Тонева
Десислава Алексиева

при участието на секретаря Юлиана Ив. Шулева
като разгледа докладваното от Анелия Маркова Въззивно гражданско дело
№ 20211100512250 по описа за 2021 година

за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по чл.258 –чл.273 ГПК /въззивно обжалване/.

С решение № 20158144 от 16.07.2021 г. по гр.д.№ 47886 по описа за 2020 г. на СРС, Първо ГО, 173-ти състав се: ПРИЗНАВА ЗА УСТАНОВЕНО между „ЗАД ОЗК-3.“ АД и Х. С. Д., на основание чл. 124, ал. 1 вр. чл. 422, ал. 1 ГПК вр. чл. 274, ал. 1, т. 1 КЗ (отм.) вр. §22 КЗ, че ответника дължи на ищеца сумата от 3265,15 лева, представляваща регресно вземане за заплатено застрахователно обезщетение по щета № 0410-110-1009-2015 за нанесени вреди на автомобил марка „Ситроен“, модел „Ксара Пикасо“, рег. ****, при пътно-транспортно произшествие на 29.04.2015г. в гр.София, на улица ****, причинено виновно от Х. С. Д. - водач на автомобил марка „Пежо“, модел „406“, рег. ****, ведно със законната лихва от подаване на заявлението за издаване на заповед за изпълнение (05.06.2020г.) до окончателното изплащане на сумата.

В тежест на ответника са възложени разноските в заповедното и исковото производства.

Постъпила е въззивна жалба от Х. С. Д., ответник пред СРС. Решението се обжалва изцяло.

Във въззивната жалба се излагат доводи за неправилност на постановеното решение. Сочи, че съдът се бил позовал на документи без дата. Неправилно СРС бил приел, че основанийето на регресните иски възниква от изплащането на сумата на правоимащото лице и даденото от закона право на регрес. Затова погрешно приел, че погасителната давност започва да тече от плащането на увреденото застраховано лице. Счита, че давността започва да тече от датата на увреждането по арг. от чл.45 и чл.49 ЗЗД. Приложимо било правилото на чл.104, ал.2 ЗЗД. Тъй като плащането било извършено чрез прихващане, то давността започвала да тече от 04.05.2015 г. или 05.05.2015 г. и към датата на подаване на заявлението за издаване на заповед за изпълнение – 05.06.2020 г. давността била изтекла, арг. се с приетото в решение № 35 от 09.07.2019 г. по т.д.№ 1175 по описа за 2018 г. на ВКС, ТК, Първо ТО, което било постановено по иск по чл.274, ал.1, т.1 КЗ, отм. в хипотеза на извършено прихващане.

Иска се от настоящата инстанция да отмени обжалваното решение и да постанови друго, с което претенцията на ищеца да бъде отхвърлена като неоснователна. Претендира разноски.

По въззивната жалба е постъпил **отговор** от „ЗАД ОЗК-З.“ АД, ищец пред СРС, в който отговор се излага становище за неоснователност на въззивната жалба и правилност на постановеното от СРС решение. Не били допуснати сочените от въззивника нарушения. Документите на които се позовавал въззивника били датирани. Счита, че

искът по чл.274, ал.1, т.1 КЗ, отм. е регресен по своя характер поради което досежно началото на давностния срок приложимо било правилото на чл.110 ЗЗД. В този смисъл била и цитираната от СРС съдебна практика. Позовава се и на т.14 от ППВС № 7/1978 г. на Пленума на ВС. В тази хипотеза давността започвала да тече от датата на плащане на застрахователното обезщетение на увреденото лице. В случая плащането било сторено на 15.02.2016 г. Заявлението за издаване на заповед за изпълнение било подадено на 05.06.2020 г., т.е. преди изтичането на давностния срок. В конкретния случай дори да се приемело, че давността е започнала да тече от момента в който насрещните вземания са били ликвидни и изискуеми, то датата на която ЗАД

„А.“ АД била отправила поканата за доброволно изпълнение до ищеца била от 18.09.2015 г., т.е. към 05.06.2020 г. давността не била изтекла. Претендират се разноси.

По допустимостта на въззивната жалба:

Решението е връчено на въззивника на 02.08.2021 г и е обжалвано в срок на 16.08.2020 г.

Налице е правен интерес на въззивника за обжалване на решението на СРС.

Следователно **въззивната жалба е допустима:**

По основателността на въззивната жалба:

Съгласно чл. 269 ГПК въззивният съд се произнася служебно по валидността на решението, а по допустимостта – в обжалваната му част, като по останалите въпроси е ограничен от посоченото в жалбата.

След служебно извършена проверка въззивната инстанция намира, че **обжалваното решение е постановено във валиден и допустим процес:**

Заповедта за изпълнение на парично задължение по реда на чл.410 ГПК, издадена на 01.07. 2020 г. по ч.гр.д.№ 22586 по описа за 2020 г. на СРС, 173-ти състав е съобщена на длъжника на 30.07. 2020 г.

На 11.08.2020 г. длъжника е подал възражение по чл.414 ГПК с което е оспорил вземанията на заявителя за които е била издадена заповедта за изпълнение.

Указанията по чл.415 ГПК са съобщени на заявителя на 23.09. 2020 г. Исковата молба е предявена на 02.10.2020 г. Следователно същата е в срока по чл.415, ал.1 ГПК.

По доводите във въззивната жалба:

За да уважи така предявения иск, СРС, 173 с-в е приел, че ищецът е доказал всички предпоставки на чл.274, ал.1, т.1 КЗ, отн вр. с пар.22 от КЗ.

По отношение на възражението на ответника за погасяване на претенцията на ищеца по давност СРС е приел, че е сезиран с регресен иск при което основанието възниква от фактически състав, който включва изплащането на сумата на правоимащото лице по силата на застраховката и даденото от закона право на регрес. Затова началният момент на давността се определял

по правилото на чл.110 ЗЗД, а именно – от датата на плащането на застрахователното обезщетение на правоимащия. Според СРС погасителната давност при предявен регресен иск по чл.274, ал.1,т.1 КЗ, отм. била различна от тази по искове по чл.45 и чл.49 ЗЗД, където идискуемостта възниквала от датата на причиняване на вредите. В случая плащането било станало м.02.2016 г. чрез прихващане и затова давностния срок изтичал през 2021 г. същият бил прекъснат с подаването на заявлението по чл.410 ГПК за издаване на заповед за изпълнение на 05.06.2020 г. като СРС се е позовал на съдебна практика на ВКС (р.2/02.02.2011г.-т.д.206/2010г.-Пт.о., р.144/26.01.2010г.-т.д.532/2008г.-Пт.о., ППВС 7/1977, т. 14).

Софийски градски съд, действащ като въззивна инстанция приема следното:

Съгласно чл. 274. (1) КЗ, отм. освен в случаите по чл. 227, застрахователят има право да получи от застрахования платеното от застрахователя обезщетение, когато застрахованият при настъпването на пътнотранспортното произшествие:

1. е управлявал моторното превозно средство след употреба на алкохол с концентрация на алкохола в кръвта над допустимата по закон норма или под въздействието на наркотично вещество или негов аналог, или е отказал да се подложи, или виновно се е отклонил от проверка за алкохол, наркотично вещество или негов аналог;

Разпоредбата на чл.274 КЗ, отм. се намира в частта „Право на регрес“.

Основанието на регресния - суброгационен иск не е в застрахователното правоотношение, а в юридическия факт на изплащане на застрахователно обезщетение на правоимащото лице, по силата на застраховката и установеното в закона право на регрес. С плащането на застрахователното обезщетение на увреденото лице застрахователят може да упражни своето право на регрес, произтичащо от закона.

Ето защо неоснователен се явява довода на въззивника, че досежно иска по чл.274, ал.1,т.1 КЗ, отм. приложими са правилата относно изискуемостта по искове с правно основание чл.45 и чл.49 ЗЗД.

По въпроса за погасителната давност спрямо регресните искове на

застрахователя, какъвто е и предявения иск с правна основание чл. 274, ал. 1, т. 1 КЗ отм. съществува задължителна практика на ВКС, обективирана в ППВС № 7/1977 г., както и в редица решения - напр. решение № 131/07.10.2011 г. по т.д. № 806/2010 г. на I ТО, решение № 70/23.06.2011 г. по т.д. № 624/2010 г. на I ТО, решение № 144/26.01.2010 г. по т.д. № 532/2008 г. на II ТО и др. В посочените актове е прието, че регресните **искове на застрахователя по чл. 274 КЗ отм. се погасяват с изтичане на общата петгодишна погасителна давност, която започва да тече от момента, в който застрахователят изплати обезщетенията на правоимащите лица.**

Институтът на прихващането е уреден в чл. 103 - чл. 105 ЗЗД. Изисква насрещни вземания за пари или еднородни заместими вещи.

Потестативното право на прихващане се осъществява чрез изявление на прихващания. За да породи предвидения в закона ефект - погасяване на насрещните вземания до размера на по-малкото, изявлението трябва да съдържа бележите, които индивидуализират всяко едно от тях по страни, основание и размер. Извършено извън процеса, т.нар. в практиката и доктрината "извънсъдебно прихващане", изявлението е безусловно. За да породи действие, трябва да достигне до адресата. В конкретния случай волеизявлението на ищеца до ЗАД „А.“ АД е отправено на 18.02.2016 г. и същото противно на соченото от въззивника е с изх.№ 1315-8371, г. и е получено на 19.02.2016 г., виж л.98 и 99 от делото пред СРС.

Действително, в решение № 35 от 09.07.2019 г. на ВКС по т.д. № 1175/2018 г., I ТО на което въззивникът се позовава, се приема, че погасителната давност за регресно вземане на застрахователя по чл. 274 КЗ отм. в случай на погасяване чрез прихващане на задължението му да плати обезщетение на третото лице, започва да тече от момента, в който прихващането е могло да се извърши. Същевременно в същото решение е прието, че давността по казуса, разгледан там е започнала да тече от датата на подписване на протокол между двамата застрахователи.

По въпроса за действието на прихващането е налице постановено **ТЪЛКУВАТЕЛНО РЕШЕНИЕ № 2 ОТ 18.03.2022 Г. ПО ТЪЛК. Д. № 2/2020 Г., ОСГТК НА ВКС.** В това ТР се приема, че действието на прихващането, изразено в погасяване на насрещните вземания до размера на по-малкото от тях, винаги настъпва с обратна сила - от първия ден, в който

прихващането е могло да се извърши, т.е. когато активното вземане е било изискуемо, а пасивното - поне изпълняемо. Кога е настъпила ликвидността на вземането на прихващания - в процеса или извън него - е без значение за обратното действие на погасителния способ.

Изискуемостта на вземането, обаче, не може да настъпи преди същото да бъде установено. В конкретния случай размера на застрахователното обезщетение се установява след издаването на фактура № ...3785 от 18.06.2015 г. от сервиза и съставянето на 18.06.2015 г. и 06.08.2015 г. /л.39 и л.40/ на двата доклада от застрахователя на увреденото лице – ЗАД „А.“ АД, по процесната щета, с първия от които се приема, че плащането на застрахователното обезщетение следва да се извърши по фактури, а с втория се уточнява, че същите са от доверен сервиз, а размера на застрахователното обезщетение се определя на 3175,15 лв. Върху двата доклада е отбелязано плащане в полза на сервиза, съответно на **29.06.2015 г. и 18.08.2015 г.** като съответните платежни документи са представени на л.47 и л.48 от делото пред СРС.

Видно от представения на л.56 платежен документ остатък от дължимата сума след извършеното прихващане е заплатена по банков път от страна на ищеца на застрахователя на увреденото МПС на 15.02.2016 г.

С нарочна молба от 15.02.2021 г. /л.107 по делото пред СРС/ ответникът е заявил, че не оспорва плащането на застрахователните обезщетения и разплащането между застрахователите по начина, който е посочен в исковата молба.

Всичко гореизложено навежда на извода, че към датата на подаване на заявлението по чл.410 ГПК-05.06.2020 г. регресното вземане на ищцовото дружество срещу ответника не се е погасило по давност.

Поради съвпадане на крайните изводи на двете инстанции макар и с други мотиви поради постановено ТР № 2 ОТ 18.03.2022 Г. ПО ТЪЛК. Д. № 2/2020 Г., ОСГТК НА ВКС след постановяване на първоинстанционното решение, последното ще следва да се потвърди.

По разноските:

Пред първата съдебна инстанция:

С оглед изхода на спора обжалваното решение не търпи промени в

частта си за разноските.

Пред въззивната инстанция:

При този изход на спора **на въззивника** разноски **не се следват**.
Въззиваемият претендира разноски и такива са сторени за адв.възнаграждение в размер на 550 лв./с ДДС/.

По възражението по чл.78, ал.5 ГПК:

Същото е **неоснователно** при съобразяване с цената на иска и приетото в чл.7, ал.2, т.2 НМРАВ, както и с обстоятелството за наличие на регистрация по ЗДДС за което са ангажирани доказателства.

Водим от горното, Софийският градски съд,

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение № 20158144 от 16.07.2021 г. по гр.д.№ 47886 по описа за 2020 г. на СРС, Първо ГО, 173-ти състав, **изцяло**.

ОСЪЖДА Х. С. Д., ЕГН *****, гр.Нови Искър, м.****, съдебен адрес: гр.София, ул.**** – адв.Н.К., **да заплати** на „ЗАД ОЗК-З.“, ЕИК ****, със седалище и адрес на управление: гр.София, ул.“****“, съдебен адрес: гр.София, ул.“****“- адв.С. С., **сумата в размер на 550 лв.- разноски пред въззивната инстанция**.

Решението е окончателно и не подлежи на обжалване, арг. от чл.280, ал.3 ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____